

תפילין וספרים במקומות המטונפים וכנגד הערוה

שבת קכ, ב

תניא הרי שהיה שם כתוב לו על בשרו הרי זה לא ירחוץ ולא יסוך ולא יעמוד במקום הטינופת, נזדמנה לו טבילה של מצוה כורך עליה גמי ויורד וטובל ... אסור לעמוד בפני השם ערום.

שוע"ר סי' מ

ב וסידורים הקבועים בלוחות ... אינן דומות לכיס, לפי שהן מחוברות לסידור והרי הן כסידור עצמו.

ג בית שיש בו תפילין אסור לשמש בו מטתו עד שיוציאן או שיעשה לפניהם מחיצה גבוה י' טפחים, אע"פ שהן מגולין או שיכסן ב' כיסוין כלי בתוך כלי. והוא שאין הב' מיוחד להם, או שהחיצון מיוחד להם והפנימי אין מיוחד להם, ואצ"ל אם שניהם אינן מיוחדים להם, אבל אם שניהם מיוחדים ואפילו מאה שהם מיוחדים להם חשובים ככלי אחד, אע"פ שאין מניחין לעולם התפילין כמו שהן בתוך החיצון אלא מניחין אותן בתוך הפנימי והפנימי בתוך החיצון, לפיכך אותן המניחין כיס התפילין והטלית לתוך כיס גדול הרי גם כיס הגדול נקרא כליין המיוחד להן וצריך עוד כלי על גביו.

ה אם המזוזה קבועה בפנים בחדר יש מי שמצריך כלי בתוך כלי דהיינו לכסותה בב' כיסוין. ואם יש זכוכית על השם די בפריסת סודר אחד על הזכוכית. ויש מי שאומר שמזוזה כיון שקבועה כולה בכותל ואין בה אלא נקב בלבד די שישתום את הנקב בחתיכת שעוה או דבר אחר שמבטלו שם וא"צ כלי בתוך כלי, לפי שהכותל חולק רשות לעצמו לכל מה שבתוכו כשאין נקב פתוח משם לבית. ואף אם המזוזה קבוע בשפופרת מכל מקום כיון שהיא מחוברת לכותל הרי היא ככותל. אבל סתימת זכוכית אינה מועלת שכיון שהמזוזה נראית דרך הזכוכית אסור כמו שאסרו ערוה בעששית משום לא יראה בך ערות דבר, ותשמיש המטה היא גם כן גנאי ודומה לערוה וצריך סתימה גמורה שאין המזוזה נראית מתוכה. ויש לסמוך על דבריו להקל בדברי סופרים.

שוע"ר סי' מג

ה וכל זה שהתירו חכמים להכניס תפילין לבית הכסא קבוע אפילו כשהן בכיסן הוא בבית הכסא שבשדה, שאי אפשר להצניען חוץ לבית הכסא שמא יטלו אותן עוברי דרכים, אבל בבית הכסא שבבית לא יכניסן כלל אפילו בכיסן, כיון שיכול להניחן במקום המשתמר.

ו ואפילו בבית הכסא שבשדה לא התירו אלא בתפילין שאדם לובשן כל היום והולך בהן בשדה, ואי אפשר לטרוח בכל פעם להשיבן לביתו וגם אי אפשר להצניען בשדה מפני עוברי דרכים, אבל שאר ספרים אסור להכניסן אפילו בבית הכסא שבשדה.

ז במה דברים אמורים ליכנס לבית הכסא, אבל צואה שאינה בבית הכסא מותר לילך אצלה בתפילין שעל ראשו וזרועו אם דרך הילוכו הוא שם, וא"צ להרחיק ממנה, ולכן מותר לילך בתפילין שעל ראשו במבואות המטונפות אע"פ שהצואה נראה לעין וא"צ לכסות התפילין של ראש מן הדין. ואעפ"כ טוב לכסות בכובע.

שוע"ר סי' מה

ג בבית המרחץ בבית החיצון שכל העומדים בו הן לבושים מותר להניח שם תפילין על ראשו וזרועו לכתחלה, ובבית האמצעי שמקצת בני אדם עומדים שם לבושים ומקצתן ערומים אסור להניח שם תפילין לכתחלה אפילו בשעה שאין שם אדם ערום, אבל אם היו בראשו א"צ לחולצן כשנכנס לשם, ובבית הפנימי שכל העומדים בו הם ערומים אפילו היו בראשו צריך לחלצן כשנכנס לשם אפילו בשעה שאין שם אדם.

אבל אם יש שם ערום אסור ליכנס לתוכו בתפילין או בשאר כתבי הקודש, שאסור לעמוד ערום בפני כתבי הקודש (ולכן צריך לזיהר לכסות הקטנים שלא יהיו ערומים בפני הספרים עיין סס"י ער"ה).

שוע"ר סי' מו

ז וכן כנגד ערות קטן אפילו בן יומו. ויש מתירין כנגד ערות קטן כל זמן שאינו ראוי לביאה דהיינו עד שיהיה בן ט' שנים ויום א', וכן עיקר. ולכן א"צ לכסות ערות הקטן בשעת ברכת המילה. ויש מי שאומר שמכל מקום לא יאחוז המוהל הערוה בידו בשעת ברכה.

שוע"ר סי' עט

ד היתה במקום גבוה י' טפחים או נמוך י' טפחים הי"ז רשות לעצמו, ונקרא מחנהו קדוש, אע"פ שיושב בצדה ורואה אותה ... ויש אומרים שצריך שיהיה רוחב מקום ההוא ד' טפחים על ד' טפחים, ואז הוא מקום חשוב לחלוק רשות לעצמו, כמו ברשויות של שבת, ויש לחוש לדבריהם להחמיר בשל תורה.

שוע"ר סי' פא

א קטן שיכול לאכול כזית דגן שהם ה' מיני תבואה, שצואת מינים אלו מסרחת, אפילו אינו יכול לאכול אלא על ידי בישול כגון דייסא וכיוצא בה, אם אין צריך לשהות מתחלת כזית זה עד סופו יותר ממה שגדול בינוני שוהה באכילת פרס ממאכל זה, צריך להרחיק מצואתו וממי רגליו כמו משל גדול.

שוע"ר סי' ערה

יג נהגו לכסות הקטנים שלא יהיו ערומים בפני הנרות משום ביזוי מצוה.

שוע"ר סי' שטו

ד וכן בספרים אם תולה המחיצה נגד כל הספרים שאין מגולין כלל שאינו צריך כאן לחילוק רשויות אם יש מכסה אחד על הספרים לבד ממחיצה זו שאף אם אין מחיצה זו גבוה י' טפחים וגם אינה קשורה בטוב שאינה חולקת רשות כלל מכל מקום אינה גרועה מכיסוי בעלמא ומותר לעשות צרכיו שם או אפילו לשמש אם יש מכסה אחד על הספרים לבד ממחיצה זו, שהרי יש כאן שני כיסויים והרי זה ככלי בתוך כלי, לפיכך מותר לתלותה בשבת אפילו בענין שחולקת רשות כיון שאינו צריך לו שתחלוק רשויות, ואין צריך לומר שמותר לכסות הספרים בבגדים שני כיסויים שהרי אין כאן מחיצה כלל.

ה ואפילו הספרים מגולים למעלה מהמחיצה שאין מחיצה זו חשובה כיסוי ... וצריך שתהא המחיצה גבוה י' טפחים וקשורה כהלכתה כדי שתחלוק רשות בפני עצמה.

פסקי הסדור הלכות תפלין

המהלך במבואות המטונפות או במבואות שיש שם חזירים ותפילין בראשו כגון ההולך מביתו לבית הכנסת כשהוא לבוש בתפילין או שמתפלל בדרך בהליכתו או בנסיעתו בין כפרים שיש שם חזירים ואין העגלה גבוה י' טפחים, כגון עגלות של חורף, צריך לכסות התפילין שלא יראו החוצה מגולים.

וכן הדין לענין שאר ספרים שאם יש צואה בבית אסור להניח הספרים מגולים, אלא אם כן מונחים על שלחן או דף שגבוה י' טפחים מן הקרקע, אבל בפחות מ' טפחים צריך לכסותם.